

مقدمه

به دلیل اهمیت فعالیت‌های نفت و گاز در اقتصاد ایران، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت‌ها در فصل‌های معدن و صنعت منظور نشده و یک فصل مستقل در این سالنامه به آن اختصاص داده شده است. به‌خصوص نفت به عنوان یکی از مهمترین انواع انرژی از جایگاه و اهمیت ویژه‌ای در اقتصاد کشور برخوردار می‌باشد. اولین چاه نفتی در سال ۱۲۸۷ شمسی (۱۹۰۸ میلادی)، در مسجد سلیمان حفر شد و از همین زمان بود که فعالیت صنعت نفت در ایران آغاز شد و آمارهای مربوط به آن نیز از زمان مذکور گردآوری شده است. پس از ملی شدن صنعت نفت در اسفند ۱۳۲۹ (۱۹۵۵ میلادی)، شرکت ملی نفت ایران آمارهای وسیع‌تری را منتشر کرده است. در اولین سالنامه آماری کشور، آمارهای مربوط به سال ۱۳۳۴ شمسی (۱۹۵۱ میلادی) درج شده است.

در چند دهه اخیر پس از آغاز فعالیت صنعت نفت، سازمان آن نیز همگام با تأسیسات فنی و عملیاتی گسترش یافت و امروزه در قالب تشکیلاتی عظیم با نام وزارت نفت هدایت کلیه عملیات مربوط به صنعت نفت کشور را در بخش‌های نفت، گاز و پتروشیمی بر عهده دارد. آمار و اطلاعات ارائه شده در این فصل، از شرکت‌های ملی فرآورده‌های نفتی استان و شرکت گاز استان آذربایجان غربی دریافت گردیده است.

تعاریف و مفاهیم

نفت خام: مخلوطی از انواع هیدروکربن‌ها با دامنه تقطیر بسیار گسترده به رنگ قهوه‌ای تا سیاه به همراه مواد

غیرنفتی مانند گوگرد، آب، نمک، فلزات سنگین و غیره که در اعماق زمین یا دریا به حالت مایع یافت می‌شود.

نفت سفید: مخلوطی از هیدروکربن‌های نفتی در محدوده تقطیر ۱۵۰ تا ۲۷۵ درجه سانتی‌گراد که در حالت طبیعی بی‌رنگ بوده و عمدتاً زنجیره‌های هیدروکربنی را شامل می‌شود این فرآورده عمدتاً به عنوان سوخت در لوازم نفت سوز خانگی به کار می‌رود.

نفت کوره: برش‌های سنگین حاصل از پالایش نفت خام که به حالت مایع بوده و از ارزش حرارتی بالایی برخوردار است. نفت کوره با توجه به دامنه تقطیر و گرانروی، طبقه‌بندی شده و به طور کلی کاربرد اصلی آن تولید حرارت (در کوره‌ها و...) یا تولید توان (در کشتی‌ها) می‌باشد.

نفت گاز: از فرآورده‌های میان تقطیر پالایشگاه می‌باشد که دامنه تقطیر آن محدوده ۱۵۰ تا ۳۸۵ درجه سانتی‌گراد را در بر گرفته و رنگ طبیعی آن زرد کهربایی است. این فراورده در سیستم‌های حرارتی و مشعل‌ها به عنوان مولد حرارت و در موتورهای احتراق داخلی جهت تولید توان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

گاز غنی (طبیعی): گاز خروجی از میدان‌های نفتی و یا کلاهدک‌های گازی و یا میدان‌های مستقل گازی است.

گاز سبک: گاز غنی (طبیعی) پس از طی مراحل جداسازی و پالایش، به گاز سبک تبدیل می‌شود. منظور از جداسازی، جداکردن مایعات و میعانات گازی از گاز غنی است.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می‌یابد و در تحت فشاری حدود ۱۰۰ تا ۱۱۰ پوند بر اینچ مربع، به صورت مایع در می‌آید.

تزریق گاز: عملیاتی است که در جهت افزایش و یا نگهداری فشار به منظور حفظ یا افزایش سطح تولید انجام می‌گیرد.

سوخت: سوخت شامل: پروپان، بوتان، پنتان پلاس، پنتان، بنزین پیرولیز، رافینیت C4، رافینیت C6، C.F.O و MTBE.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۰ از کل ۴۸ شهر استان آذربایجان غربی ۴۴ شهر دارای تاسیسات گاز می‌باشند. از طرفی دیگر از تعداد ۳۰۳۱ آبادی دارای سکنه استان تعداد ۱۵۷۲ روستا دارای تاسیسات گاز بوده که نسبت به سال ۱۳۹۹ با رشد حدود ۲۴/۱ درصدی همراه بوده است.

مشترک گاز: شخص حقیقی یا حقوقی است که می‌تواند از شبکه توزیع، گاز طبیعی دریافت نماید.

مصرف‌کننده گاز: به مشترکانی اطلاق می‌شود که جریان گاز

آن‌ها پس از طی مراحل اشتراک‌پذیری، راه‌اندازی شده باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که برای ارسال گاز از خطوط

انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی

مشترک نصب می‌شود، انشعاب گاز اطلاق می‌گردد.

۷-۱- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی

نفت کوره (مترمکعب)	نفت گاز (مترمکعب)	نفت سفید (مترمکعب)	بنزین (مترمکعب)	گاز مایع (تن)	سال و شهرستان
۳۶۹۰۸۸	۱۱۵۲۰۵۱	۱۰۰۳۰۷۱	۱۰۴۸۳۴۵	۸۳۷۶۹۱۳۸۵
۳۷۳۱۱۲	۹۱۶۲۴۸	۷۲۸۱۱۴	۶۵۸۷۸۶	۹۸۸۲۹۱۳۹۰
۱۰۲۱۴۴	۱۰۴۳۷۶۸	۵۴۶۵۶۶	۸۱۶۰۹۳	۹۰۸۹۸۱۳۹۵
۷۷۳۴۵	۱۰۶۴۶۰۱	۵۱۵۵۰۶	۸۸۲۵۱۴	۸۵۶۸۱۱۳۹۶
۵۲۱۵۱	۱۱۱۲۸۸۷	۴۳۵۳۳۷	۹۶۷۵۲۳	۷۴۹۲۲۱۳۹۷
۹۸۰۰۶	۱۳۶۵۹۹۱	۳۹۵۰۴۹	۹۹۲۳۲۵	۷۶۶۰۸۱۳۹۸
...۱۳۹۹
...۱۴۰۰
...ارومیه
...اشنویه
...بوکان
...پلدشت
...پیرانشهر
...تکاب
...چالدران
...چایپاره
...خوی
...سردشت
...سلماس
...شاهیندژ
...شوط
...ماکو
...مهاباد
...میاندوآب
...نقده

مأخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه‌ریزی.

۷-۲- تعداد مجاری و نازل‌های عرضه فرآورده‌های سوختی

سال و ناحیه	مجاری عرضه سوخت (حمل و نقل زمینی)	مجاری عرضه نفت سفید	جایگاه‌های سوخت‌گیری گاز طبیعی فشرده (CNG)
.....۱۳۸۵	۰۰۰	۰۰۰	x
.....۱۳۹۰	۱۵۶	۰۰۰	۰۰۰
.....۱۳۹۵	۱۷۶	۶۳۳	۱۱۳
.....۱۳۹۶	۱۹۳	۶۱۳	۱۱۷
.....۱۳۹۷	۱۹۶	۵۳۸	۱۱۹
.....۱۳۹۸	۲۱۲	۴۸۸	۱۲۴
.....۱۳۹۹	۲۰۲	۴۴۱	۰۰۰
.....۱۴۰۰	۲۰۴	۴۱۴	۱۳۳
.....ارومیه	۷۰	۸۷	۰۰۰
.....بوکان	۱۱	۲۴	۰۰۰
.....پیرانشهر	۸	۱۷	۰۰۰
.....تکاب	۴	۱۷	۰۰۰
.....خوی	۳۱	۸۱	۰۰۰
.....سردشت	۸	۱۷	۰۰۰
.....سلماس	۱۳	۳۱	۰۰۰
.....شاهیندژ	۵	۱۹	۰۰۰
.....ماکو	۱۷	۵۹	۰۰۰
.....مهاباد	۸	۲۱	۰۰۰
.....میاندوآب	۲۲	۳۳	۰۰۰
.....نقده	۷	۸	۰۰۰

۷-۲- تعداد مجاری و نازل‌های عرضه فرآورده‌های سوختی (دنباله)

نازل			سال و ناحیه
گازوئیل	بنزین سوپر	بنزین معمولی	
۲۲۴	۰۰۰	۳۲۶	۱۳۸۵
۳۴۵	۰۰۰	۷۰۱	۱۳۹۰
۳۰۲	۹۴	۵۷۷	۱۳۹۵
۲۳۳	۷۱	۶۲۵	۱۳۹۶
۲۵۸	۷۳	۶۶۹	۱۳۹۷
۳۹۰	۹۹	۹۲۸	۱۳۹۸
۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۱۳۹۹
۶۰۹	۱۹۰	۱۳۵۸	۱۴۰۰
۱۸۵	۱۲۶	۵۷۸	ارومیه
۲۹	۲	۶۴	بوکان
۳۶	۴	۵۹	پیرانشهر
۱۰	۰	۲۴	تکاب
۹۳	۱۶	۱۳۲	خوی
۲۱	۰	۲۴	سردشت
۵۴	۱۷	۹۶	سلماس
۱۸	۰	۳۴	شاهیندژ
۶۰	۱۳	۹۰	ماکو
۲۶	۶	۶۶	مهاباد
۵۴	۲	۱۳۲	میاندوآب
۲۳	۴	۴۹	نقده

مأخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه‌ریزی.

۷-۳- شهرهای گازرسانی شده^(۱)، خانوارهای تحت پوشش شبکه گازرسانی وشهرهای در حال گازرسانی در پایان سال

شهرهای در حال گازرسانی ^(۳)	شهرهای گازرسانی شده ^(۲)		سال و شهرستان
	خانوار	تعداد	
...	...	۲۳ ۱۳۸۵
...	...	۳۴ ۱۳۹۰
...	...	۳۶ ۱۳۹۵
...	...	۳۷ ۱۳۹۶
...	...	۴۲ ۱۳۹۷
...	...	۴۲ ۱۳۹۸
...	...	۴۳ ۱۳۹۹
۲	۶۳۵۳۹۶	۴۴ ۱۴۰۰
۰	۲۲۹۲۰۱	۵ ارومیه
۰	۱۱۴۴۵	۲ اشنویه
۰	۵۷۳۱۳	۲ بوکان
۰	۴۲۰۶	۲ پلدشت
۰	۲۴۵۴۱	۲ پیرانشهر
۱	۱۴۳۶۹	۱ تکاب
۰	۵۰۹۴	۲ چالدران
۰	۸۲۵۳	۲ چاپپاره
۱	۶۶۲۹۱	۴ خوی
۰	۲۰۲۵۶	۴ سردشت
۰	۲۹۵۰۰	۲ سلماس
۰	۱۶۲۰۹	۳ شاهیندژ
۰	۸۹۰۲	۳ شوط
۰	۱۶۹۸۳	۲ ماکو
۰	۴۹۹۷۹	۳ مهاباد
۰	۴۵۵۹۷	۳ میاندوآب
۰	۲۷۲۵۷	۲ نقده

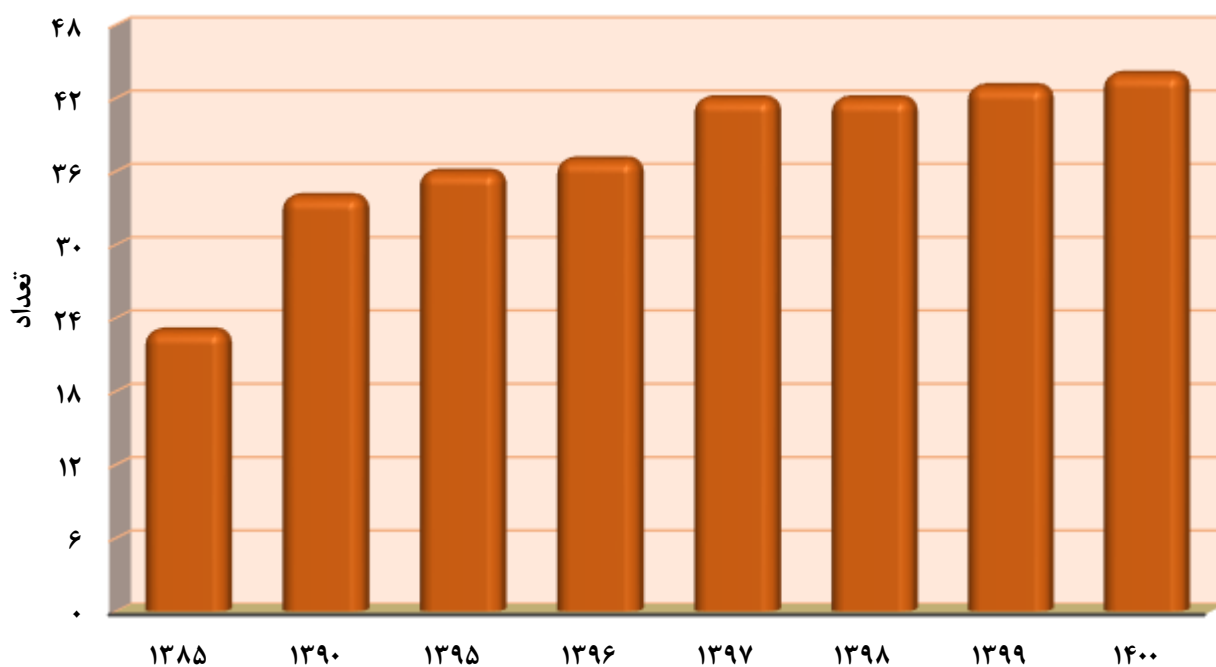
(۱) تعداد شهر براساس تعریف وزارت نفت می باشد.

(۲) شامل تمامی شهرهایی است که حداقل بخش هایی از آن، مصرف کنندگان گاز می باشد.

(۳) شامل شهرهایی می باشد که عملیات اجرایی گازرسانی در آن شروع شده است.

مأخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی.

۷-۱- تعداد شهرهای گازرسانی شده برحسب سال

« مبنا: جدول ۷-۳ »

۷-۴- روستاهای گازرسانی شده^(۱)، خانوارهای تحت پوشش شبکه گازرسانی و روستاهای در حال گازرسانی در پایان سال

روستاهای در حال گازرسانی ^(۳)	روستاهای گازرسانی شده ^(۲)		سال و شهرستان
	خانوار	تعداد	
...	...	۵۳ ۱۳۸۵
...	...	۲۴۶ ۱۳۹۰
...	...	۶۱۳ ۱۳۹۵
...	...	۸۰۱ ۱۳۹۶
...	...	۱۰۷۳ ۱۳۹۷
...	...	۱۱۶۱ ۱۳۹۸
...	...	۱۲۶۷ ۱۳۹۹
۳۳۰	۲۳۵۷۹۰	۱۵۷۲ ۱۴۰۰
۹۰	۶۳۶۹۳	۴۳۹ ارومیه
۲۹	۵۱۵۵	۴۵ اشنویه
۲۳	۱۳۵۳۵	۹۹ بوکان
۰	۶۲۶۸	۵۷ پلدشت
۲۹	۸۳۵۴	۶۱ پیرانشهر
۱۹	۵۸۵۶	۵۱ تکاب
۲۱	۴۰۸۷	۶۸ چالدران
۵	۴۴۹۰	۳۶ چاپپاره
۴۸	۲۲۳۳۵	۸۲ خوی
۱۱	۳۹۵۵	۶۳ سردشت
۲۳	۱۸۸۸۶	۷۵ سلماس
۱۲	۸۱۱۳	۶۵ شاهیندژ
۴	۶۳۴۴	۴۸ شوط
۶	۶۷۱۳	۴۷ ماکو
۱۰	۱۲۲۳۱	۸۳ مهاباد
۰	۳۶۴۷۷	۱۶۴ میاندوآب
۰	۹۲۹۸	۸۹ نقده

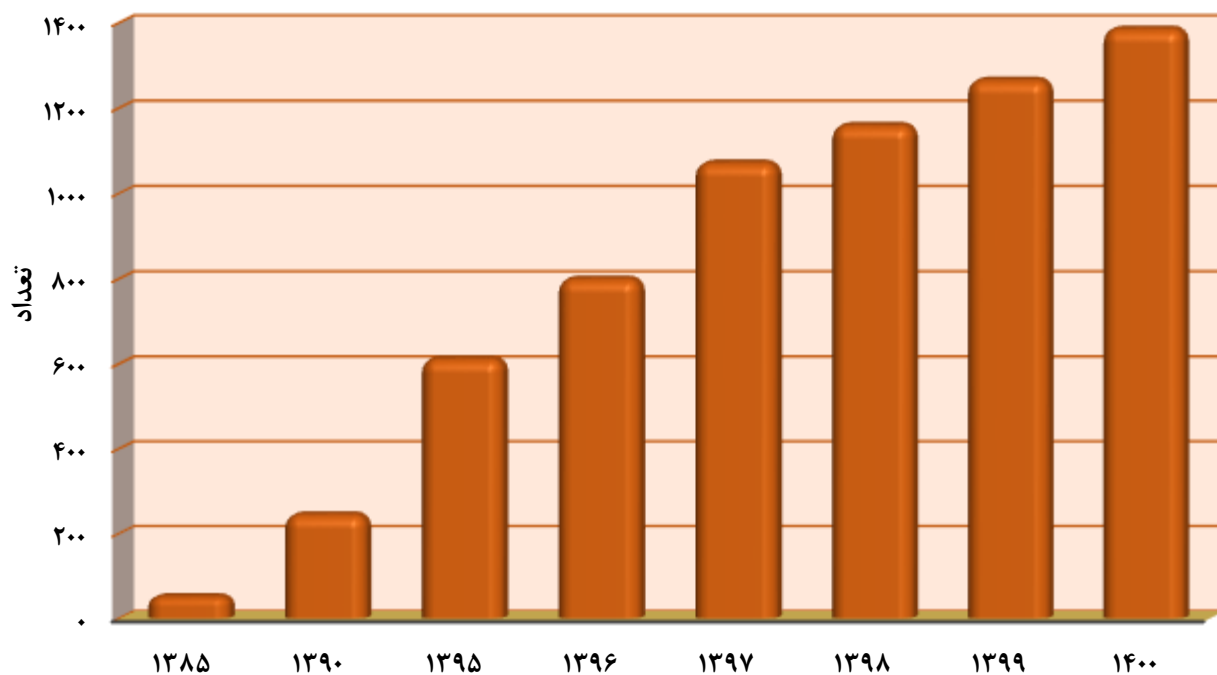
(۱) تعداد روستاها براساس تعریف وزارت نفت می باشد.

(۲) شامل تمامی روستاهای است که حداقل بخش هایی از آن، مصرف کنندگان گاز می باشد.

(۳) شامل روستاهایی می باشد که عملیات اجرایی گازرسانی در آن شروع شده است.

مأخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی.

۷-۲- تعداد روستاهای گازرسانی شده برحسب سال

«مینا: جدول ۳-۷»

۷-۵- تعداد انشعاب گاز موجود^(۱)، مصرف کنندگان گاز طبیعی در پایان سال (فقره)

تعداد انشعاب	سال و شهرستان
۳۲۸۷۴۵	۱۳۸۵.....
۵۷۲۱۳۶	۱۳۹۰.....
۸۲۱۸۸۵	۱۳۹۵.....
۸۸۱۴۶۶	۱۳۹۶.....
۹۴۴۴۶۹	۱۳۹۷.....
۹۹۰۰۶۳	۱۳۹۸.....
۱۰۳۴۸۰۷	۱۳۹۹.....
۴۸۹۷۶۰	۱۴۰۰.....
۰۰۰	ارومیه.....
۰۰۰	اشنویه.....
۰۰۰	بوکان.....
۰۰۰	باروق.....
۰۰۰	پلدشت.....
۰۰۰	پیرانشهر.....
۰۰۰	تکاب.....
۰۰۰	چالدران.....
۰۰۰	چاپاره.....
۰۰۰	چهاربرج.....
۰۰۰	خوی.....
۰۰۰	سردشت.....
۰۰۰	سلماس.....
۰۰۰	شاهین دژ.....
۰۰۰	شوط.....
۰۰۰	ماکو.....
۰۰۰	مهاباد.....
۰۰۰	میاندوآب.....
۰۰۰	نقده.....

۷-۵- تعداد انشعاب گاز موجود^(۱)، مصرف کنندگان گاز طبیعی به تفکیک نوع در پایان سال

مصرف کنندگان								سال و شهرستان
نیروگاه	حمل و نقل	پتروشیمی	کشاورزی	صنعتی	تجاری- عمومی	خانگی	جمع	
...	۱۳۸۵.....
...	۱۳۹۰.....
...	۱۳۹۵.....
...	۱۳۹۶.....
...	۱۳۹۷.....
...	۱۳۹۸.....
...	۱۳۹۹.....
۱۳	۱۳۴	۴	۱۵۲	۱۶۵۱	۱۱۰۴۴۰	۹۶۸۱۱۹	۱۰۸۱۲۲۰	۱۴۰۰.....
۷	۳۷	۱	۲۸۴	۶۲۱	۳۲۲۶۱	۳۳۳۵۶۴	۳۶۶۷۷۵	ارومیه.....
۰	۳	۰	۱۸	۱۴	۲۳۸۱	۱۷۷۶۱	۲۰۱۷۷	اشنویه.....
۰	۱	۲	۱۲	۴	۳۱۳	۵۴۰۰	۵۷۳۲	باروق.....
۲	۱۰	۰	۴۴	۸۵	۸۷۷۴	۶۹۸۲۲	۷۸۷۳۷	بوکان.....
۰	۱	۰	۱۰	۳	۱۳۵۶	۹۹۶۵	۱۱۳۳۵	پلدشت.....
۰	۴	۰	۲۶	۳۲	۳۹۵۳	۳۵۲۱۷	۳۹۲۳۲	پیرانشهر.....
۰	۳	۰	۱۳	۲۳	۲۸۹۲	۲۰۷۲۸	۲۳۶۵۹	تکاب.....
۰	۱	۰	۷	۲	۱۶۵۶	۹۷۸۰	۱۱۴۴۶	چالدران.....
۰	۴	۰	۱۹	۱۵	۲۴۴۶	۱۵۲۲۶	۱۷۷۱۰	چاپاره.....
۰	۱	۰	۵	۷	۵۰۳	۷۷۴۱	۸۲۵۷	چهاربرج.....
۱	۱۷	۰	۹۸	۲۱۲	۱۲۵۱۳	۱۰۰۷۵۵	۱۱۳۵۹۶	خوی.....
۰	۴	۰	۳۰	۴۹	۳۵۶۰	۲۶۷۲۵	۳۰۳۶۸	سردشت.....
۰	۷	۰	۳۸	۱۲۸	۶۵۳۲	۵۵۱۱۱	۶۱۸۱۶	سلماس.....
۰	۵	۰	۳۰	۳۴	۴۱۳۸	۲۷۲۲۴	۳۱۴۳۱	شاهیندژ.....
۱	۳	۰	۲۲	۱۸	۲۱۹۰	۱۷۶۲۷	۱۹۸۶۱	شوط.....
۰	۵	۰	۴	۹۰	۴۰۵۸	۲۸۹۰۶	۳۳۰۶۳	ماکو.....
۰	۱۰	۱	۴۵	۷۶	۷۷۷۲	۷۱۲۰۱	۷۹۱۰۵	مهاباد.....
۲	۱۲	۰	۷۶	۱۸۹	۷۹۷۰	۷۵۰۵۲	۸۳۳۰۱	میاندوآب.....
۰	۶	۰	۷۱	۵۶	۵۱۷۲	۴۰۳۱۴	۴۵۶۱۹	نقده.....

(۱) انشعاب‌هایی که هنوز به مرحله بهره‌برداری نرسیده است را نیز شامل می‌شود.
مأخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه‌ریزی.

۶-۷- میزان مصرف گاز طبیعی به تفکیک نوع در پایان سال

مصرف کنندگان								سال و شهرستان
نیروگاه	حمل و نقل	پتروشیمی	کشاورزی	صنعتی	تجاری- عمومی	خانگی	جمع	
...	۱۳۸۵
...	۱۳۹۰
...	۱۳۹۵
...	۱۳۹۶
...	۱۳۹۷
...	۱۳۹۸
...	۱۳۹۹
۱۶۶۸	۵۵۲	۳۶	۱۷	۱۳۷	۳۹۳	۳۱۳۰	۶۷۰۱	۱۴۰۰
۱۳۰۰	۱۷۳	۹	۳۰	۳۹۰	۱۶۰	۱۱۲۸	۳۱۹۱	ارومیه
۰	۱۱	۰	۲	۰	۷	۶۴	۸۴	اشنویه
۰	۳	۱۰	۱	۱	۱	۱۷	۳۳	باروق
۰	۵۱	۰	۵	۷۳	۲۱	۲۱۰	۳۶۱	بوکان
۰	۵	۰	۱	۰	۴	۳۲	۴۲	پلدشت
۰	۱۷	۰	۳	۳۰	۱۵	۱۳۳	۱۹۸	پیرانشهر
۰	۹	۰	۱	۱۱	۸	۷۰	۹۹	تکاب
۰	۵	۰	۰	۰	۶	۳۶	۴۸	چالدران
۰	۱۴	۰	۲	۲	۶	۴۸	۷۱	چاپاره
۰	۴	۰	۰	۰	۲	۲۶	۳۲	چهاربرج
۲۸۸	۷۱	۰	۹	۱۶۰	۳۹	۲۹۱	۸۵۸	خوی
۰	۸	۰	۲	۱	۹	۸۵	۱۰۵	سردشت
۰	۳۱	۰	۲	۴	۲۱	۱۷۶	۲۳۴	سلماس
۰	۱۱	۰	۳	۵	۸	۸۳	۱۱۰	شاهیندژ
۷۹	۱۴	۰	۴	۶	۶	۵۶	۱۶۴	شوط
۰	۲۱	۰	۱	۲	۱۷	۹۸	۱۳۹	ماکو
۰	۴۰	۱۶	۸	۱۱	۲۴	۲۰۹	۳۰۸	مهاباد
۱	۴۴	۰	۷	۱۱۲	۲۳	۲۳۰	۴۱۸	میاندوآب
۰	۲۱	۰	۵	۲۸	۱۵	۱۳۸	۲۰۶	نقده

مأخذ- وزارت نفت، معاونت برنامه ریزی.